

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (experimental research) ผู้วิจัยสนใจศึกษาเรื่อง การทดลองสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง เรื่องการปฏิบัติตนเป็นคนดี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ และการมีจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งสามารถสรุปขั้นตอนและผลการวิจัยได้ ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนเรื่องการปฏิบัติตนเป็นคนดี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยใช้กรณีตัวอย่างระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนเรื่องการปฏิบัติตนเป็นคนดี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยใช้กรณีตัวอย่างระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน
3. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่างกับการสอนแบบปกติ
4. เพื่อเปรียบเทียบจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่างกับการสอนแบบปกติ

สมมติฐานของการวิจัย

1. ทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง เรื่องการปฏิบัติตนเป็นคนดี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. จิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง เรื่องการปฏิบัติตนเป็นคนดี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. ทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง สูงกว่าการสอนแบบปกติ
4. จิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง สูงกว่าการสอนแบบปกติ

ความสำคัญของการวิจัย

1. ผลของการวิจัยครั้งนี้จะทำให้ทราบถึงผลการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่างเรื่องการปฏิบัติตนเป็นคนดี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามจุดหมายและสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ดังนี้

1.1 ส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ รู้จักการแยกแยะสิ่งดี-เลวได้อย่างมีเหตุผล และมีประสิทธิภาพ

1.2 ส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้มีจิตสาธารณะ แบบยั่งยืนมีจิตใจคิดที่จะช่วยเหลือ กิจกรรมงานของโรงเรียน และช่วยเหลือผู้อื่น คำนึงถึงส่วนรวมมากกว่าตนเอง ช่วยเหลือชุมชนและสังคมโดยไม่หวังผลตอบแทน ตลอดจนมุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

2. เป็นแนวทางสำหรับครูในการใช้กรณีตัวอย่างจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนเนื้อหาเรื่องอื่นๆในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ขอบเขตของการวิจัย

1. ตัวแปรที่ศึกษา ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1.1 ตัวแปรต้น (independent variables) ได้แก่วิธีการสอน แบ่งเป็น 2 วิธี ได้แก่

1.1.1 การสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง

1.1.2 การสอนแบบปกติ

1.2 ตัวแปรตาม (dependent variables) ได้แก่

2.1.1 ทักษะการคิดวิเคราะห์

2.1.2 จิตสาธารณะ

2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลลำานารายณ์ อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 ซึ่งมี 5 ห้องเรียนจำนวน 180 คน

3. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลลำานารายณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรีที่กำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 2 ห้องเรียน รวมนักเรียน 60 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ด้วยการจับฉลากเป็น 2 กลุ่ม เพื่อกำหนดเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ดังนี้

- 3.1 สุ่มห้องเรียนด้วยการสุ่มแบบง่ายได้ 2 ห้องเรียนจาก 5 ห้องเรียน
- 3.2 สุ่มนักเรียนจากห้องเรียนที่สุ่มไว้ทั้ง 2 ห้อง ห้องละ 30 คน
- 3.3 สุ่มวิธีสอนให้กับห้องเรียนเพื่อเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมได้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 เป็นกลุ่มควบคุม และชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/5 เป็นกลุ่มทดลอง
4. เนื้อหาสาระ ที่นำมาสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการปฏิบัติตนเป็นคนดี ซึ่งนำมาจาก สาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในสาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม มาตรฐานที่ 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข
5. ระยะเวลาในการทดลอง การดำเนินการทดลองสอนภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 มีจำนวน 2 ห้องเรียน ใช้เวลาทดลองสอนห้องเรียนละ 14 ชั่วโมง โดยทำการสอนสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง และใช้เวลาในการทดสอบก่อนและหลังเรียน 2 ชั่วโมง รวมห้องเรียนละ 16 ชั่วโมง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบไปด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้การสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง เรื่องการปฏิบัติตนเป็นคนดี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ใช้สอนนักเรียนในกลุ่มทดลอง ซึ่งผู้ได้วิจัยสร้างขึ้น
2. แผนการจัดการเรียนรู้การสอนแบบปกติ เรื่องการปฏิบัติตนเป็นคนดี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ใช้สอนนักเรียนในกลุ่มทดลอง ซึ่งผู้ได้วิจัยสร้างขึ้น
3. แบบประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์ เรื่องการปฏิบัติตนเป็นคนดี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นแบบทดสอบปรนัยจำนวน 30 ข้อ มี 4 ตัวเลือก ประกอบด้วย การวิเคราะห์ความสำคัญหรือวิเคราะห์เนื้อหา การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และการวิเคราะห์หลักการ ซึ่งมีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.39 ถึง 0.64 ค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.31 ถึง 0.86 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93
4. แบบวัดจิตสาธารณะ เรื่องการปฏิบัติตนเป็นคนดี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นแบบให้ผู้เรียนประเมินตนเองซึ่งวัดพฤติกรรมของผู้มีจิตสาธารณะ 3 องค์ประกอบ 6 ตัวชี้วัด ให้เลือกตอบตามที่นักเรียนได้ปฏิบัติ 5 ระดับ คือ จริงมากที่สุด จริงมาก ส่วนใหญ่จริง จริงบางครั้ง และจริงน้อยมาก ซึ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับประกอบด้วยข้อความที่มีลักษณะทางบวก จำนวน 30 ข้อ ที่มีค่าอำนาจจำแนก (ค่า t) ระหว่าง 4.71 – 7.67 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96

การดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลลำานารายณ์ อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี ที่ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ได้ 2 ห้องเรียนจาก 5 ห้องเรียน ได้แก่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 และ ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5/5 และ สุ่มนักเรียนจากห้องเรียนที่สุ่มไว้ทั้ง 2 ห้อง ห้องละ 30 คน ด้วยการจับฉลาก (lottery method) รวมทั้งสุ่มวิธีสอนให้กับห้องเรียนเพื่อเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ได้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/5 เป็นกลุ่มทดลอง และชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 เป็นกลุ่มควบคุม

2. แจงและทำความเข้าใจกับนักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมถึงวิธีการจัดการเรียนรู้ บทบาทของผู้เรียน จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ตลอดจนวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในครั้งนี้

3. ให้นักเรียนทั้งสองกลุ่มทำการทดสอบก่อนเรียน (pre-test) โดยใช้แบบประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์ และแบบแบบวัดจิตสาธารณะ ฉบับเดียวกัน

4. ดำเนินการสอน โดยทั้งสองกลุ่มใช้เนื้อหาเดียวกัน และใช้ระยะเวลาเท่ากันในการวิจัย คือ 14 ชั่วโมง สอนสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง ทดสอบก่อนและหลังเรียน 2 ชั่วโมง รวมห้องเรียนละ 16 ชั่วโมง ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้สอนนักเรียนทั้งสองกลุ่ม โดยกำหนดให้กลุ่มทดลองสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง และกลุ่มควบคุมสอนแบบปกติ

5. หลังจากเสร็จสิ้นการสอนตามที่กำหนดไว้แล้ว ให้นักเรียนทั้งสองกลุ่มทำการทดสอบหลังเรียน (post-test) โดยใช้แบบประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์ และแบบวัดจิตสาธารณะ

6. รวบรวมผลคะแนนจากแบบประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์ แล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

7. รวบรวมผลคะแนนจากแบบวัดจิตสาธารณะ แล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป คำนวณหาค่าทางสถิติ โดยวิเคราะห์ตามสมมติฐาน และใช้ค่าสถิติดังนี้

1. เปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนเรื่องการปฏิบัติตนเป็นคนดี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ซึ่งสอนโดยใช้กรณีตัวอย่างระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน โดยใช้การทดสอบที่ (t-test) dependent

2. เปรียบเทียบจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนเรื่องการปฏิบัติตนเป็นคนดี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยใช้กรณีตัวอย่างระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน โดยใช้การทดสอบที่ (t-test) dependent
3. เปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่างกับการสอนแบบปกติ โดยใช้การทดสอบที่ (t-test) independent
4. เปรียบเทียบจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่างกับการสอนแบบปกติ โดยใช้การทดสอบที่ (t-test) independent

สรุปผลการวิจัย

1. ทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนเรื่องการปฏิบัติตนเป็นคนดี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ซึ่งสอนโดยใช้กรณีตัวอย่างหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. จิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนเรื่องการปฏิบัติตนเป็นคนดี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยใช้กรณีตัวอย่างหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่างสูงกว่าการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. จิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่างหลังการทดลองสูงกว่าการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อทดลองสอนโดยใช้กรณีตัวอย่างเรื่องการปฏิบัติตนเป็นคนดี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการศึกษาครั้งนี้สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่องการปฏิบัติตนเป็นคนดี ของนักเรียนกลุ่มทดลอง โดยใช้กรณีตัวอย่างพบว่า ทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดแนวทางของบลูม (Bloom) ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ 3 ด้าน ได้แก่ การคิดวิเคราะห์ความสำคัญหรือเนื้อหาของสิ่งต่างๆ (analysis of element) การคิดวิเคราะห์ความสัมพันธ์ (analysis of relationship) และการวิเคราะห์เชิงหลักการ (analysis of organizational principles) โดยใช้กรณีตัวอย่างจาก นิทาน ชาว เรื่องเล่า

ที่สอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน มาเป็นตัวอย่าง ให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์แยกประเด็นปัญหา รู้จักการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล ฝึกการใช้ความคิด พิจารณากรณีตัวอย่างด้วยความละเอียดรอบคอบ เพื่อให้เกิดข้อสรุป ส่งเสริมให้ทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนสูงขึ้นหลังจากเรียนโดยใช้กรณีตัวอย่าง ซึ่งสอดคล้องกับ ทิศนา แชมมณี (2549, หน้า 77) ก็ได้กล่าวถึงข้อดีของการสอนแบบกรณีตัวอย่างไว้เช่นกันว่าเป็นวิธีสอนได้พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการคิดแก้ปัญหา ช่วยให้ผู้เรียนมีมุมมองที่กว้างขึ้น และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัมพล วงศ์สถาน (2549, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษา ผลการใช้กรณีตัวอย่างสาระภูมิศาสตร์เพื่อฝึกทักษะการคิดแบบนิรนัย ของนักเรียนที่เรียนในช่วงชั้นที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้กรณีตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยทักษะการคิดอย่างนิรนัยของผู้เรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดุสิตา แดงประเสริฐ (2549, บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และทักษะการเขียนสรุปความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL Plus ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL Plus แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้โดยนักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ด้านการวิเคราะห์เนื้อหา การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และการวิเคราะห์หลักการอยู่ในระดับดีและทักษะการคิดวิเคราะห์ด้านการวิเคราะห์ความสำคัญอยู่ในระดับพอใช้ นอกจากนี้ การสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง ที่ให้นักเรียนศึกษาจากเอกสารสิ่งพิมพ์ยังสามารถพัฒนาให้ผู้เรียน เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ได้เป็นอย่างดีซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัมพร วงวาศ (2549, บทคัดย่อ) ที่ได้วิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้สาระจากหนังสือพิมพ์รายวัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้สาระจากหนังสือพิมพ์รายวัน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. จิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนเรื่องการปฏิบัติตนเป็นคนดี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม โดยใช้กรณีตัวอย่าง ในภาพรวมมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ซึ่งมีค่าเท่ากับ 2.08 คะแนน และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.61 คะแนน สาเหตุอาจเนื่องด้วยนักเรียนมีพื้นฐานความคิดและแนวทางการปฏิบัติตนที่เห็นความสำคัญของตนเองมากกว่าผู้อื่น ขาดคุณธรรม ดังที่ศูนย์คุณธรรม (2550, ย่อหน้า 2) ได้ทำการวิจัยพบว่ากลุ่มนักเรียน นักศึกษามีคุณธรรมด้านจิตอาสา หรือจิตสาธารณะ ในระดับต่ำสุดเมื่อเทียบกับกลุ่มอื่น สำหรับการประเมินจิตสาธารณะก่อนเรียนในรายการ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่นคือ เวลานั่งเก้าอี้เรียนเข้าพเจ้าจะไม่โยก

และนั่งเก้าอี้ 2 ขา ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.03 คะแนน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.41 คะแนน ซึ่งแปรความแล้วอยู่ระดับปานกลาง สาเหตุอาจเนื่องด้วยเป็นข้อตกลงของห้องเรียนข้อหนึ่งที่นักเรียนได้ร่วมกันตั้งไว้ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ หากมีการพัฒนาวัดหรือชุมชนข้าพเจ้าจะไปช่วย ทุกครั้ง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.30 คะแนน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.50 คะแนน ซึ่งแปรความแล้วอยู่ระดับน้อยที่สุด สาเหตุอาจเป็นเพราะว่า วัดและชุมชนเป็นสถานที่อยู่ไกลตัวนักเรียน อีกทั้งนักเรียนยังเป็นเด็กในระดับประถมศึกษาที่ต้องเรียนหนังสือไม่มีเวลามากนัก และการจะออกจากบ้าน ต้องไปกับผู้ปกครองหรือต้องได้รับอนุญาตจากผู้ปกครอง

จิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียน เรื่องการปฏิบัติตนเป็นคนดี โดยใช้กรณีตัวอย่างโดยภาพรวมมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเท่ากับ 3.97 คะแนน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีค่าเท่ากับ 0.14 คะแนน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่างซึ่งนำเหตุการณ์จริงข่าว นิทานนำมาบันทึกในรูปแบบสื่อสิ่งพิมพ์ ให้นักเรียนได้ศึกษา จะเห็นได้จากงานวิจัยของนนทวัฒน์ ชุนชี ที่ได้ใช้ตัวแบบสัญลักษณ์ผ่านหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งยึดตามแนวทฤษฎีการเรียนรู้ปัญญาทางสังคม (social cognitive theory) ของแบนคูลา ที่เชื่อว่าตัวแบบสัญลักษณ์ ที่เสนอผ่านสื่อเช่นหนังสือพิมพ์ หนังสือการ์ตูน สามารถทำให้บุคคลได้รับประสบการณ์และเก็บภาพเรื่องราวการกระทำ ไปปฏิบัติตาม และกรณีตัวอย่างที่นำเสนอในรูปแบบสื่อสิ่งพิมพ์ก็สามารถทำให้เยาวชนปฏิบัติตามรวมทั้งเป็นผู้มีจิตสาธารณะได้ นอกจากนี้ยังมีการบันทึกสาระสำคัญเป็นการสรุปข้อคิดเห็นที่ได้จากการวิเคราะห์รายละเอียดในกรณีตัวอย่าง และข้อคิดที่ได้จากเรื่อง นำไปสู่การนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอีกด้วย สำหรับการประเมินจิตสาธารณะหลังเรียนในรายการ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่นคือเมื่อเห็นน้ำหรือไฟเปิดทิ้งไว้ข้าพเจ้าจะปิดทุกครั้ง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.83 คะแนน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.38 คะแนน ซึ่งแปรความแล้วอยู่ระดับมากที่สุด อาจเป็นเพราะเป็นสิ่งใกล้ตัวและการนำเสนอกรณีตัวอย่างจะมีเรื่องเกี่ยวกับการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ หากมีการพัฒนาวัดหรือชุมชนข้าพเจ้าจะไปช่วยทุกครั้งซึ่งเป็นข้อเดียวกับก่อนเรียน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.07 คะแนน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.25 คะแนน แปรความแล้วอยู่ระดับปานกลาง ซึ่งอาจเป็นเหตุผลเดียวกับก่อนเรียนคือวัดและชุมชนเป็นสถานที่อยู่ไกลตัวนักเรียน อีกทั้งนักเรียนยังเป็นเด็กในระดับประถมศึกษาที่ต้องเรียนหนังสือไม่มีเวลามากนัก และการจะออกจากบ้าน ต้องไปกับผู้ปกครองหรือต้องได้รับอนุญาตจากผู้ปกครอง แต่เมื่อเปรียบเทียบกันแล้ว หลังเรียนนักเรียนจะมีจิตสาธารณะในรายการนี้พัฒนา มากกว่าก่อนเรียน

จิตสาธารณะของนักเรียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนเมื่อเปรียบเทียบกันแล้ว ในภาพรวมพบว่า จิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนเรื่องการปฏิบัติตน

เป็นคนดี โดยใช้กรณีตัวอย่าง หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่างที่น่าเหตุการณ์จริงข่าว นิทานนำมาบันทึกในรูปแบบสื่อสิ่งพิมพ์ ให้นักเรียนได้ศึกษา ซึ่งยึดตามแนวทฤษฎีการเรียนรู้ ปัญญาทางสังคม (social cognitive theory) ของแบนคูลา ที่เชื่อว่าตัวแบบสัญลักษณ์ ที่เสนอผ่านสื่อ เช่นหนังสือพิมพ์ หนังสือการ์ตูน สามารถทำให้บุคคลได้รับประสบการณ์และเก็บภาพเรื่องราว การกระทำ ไปปฏิบัติตามได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุไรวรรณ คุ่มวงษ์ (2551, บทคัดย่อ) ที่ทำการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบจิตสาธารณะของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริม ประสบการณ์ เรื่องปัญหาสิ่งแวดล้อมตามโครงการพระราชดำริก่อนและหลังการทดลอง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้ทำกิจกรรมเสริมประสบการณ์ เรื่องปัญหาสิ่งแวดล้อมตาม โครงการพระราชดำริมีจิตสาธารณะสูงขึ้นกว่าก่อนทำกิจกรรมเสริมประสบการณ์ เรื่องปัญหา สิ่งแวดล้อม ตามโครงการพระราชดำริอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยัง สุนทรী จวงค์สุข (2547, บทคัดย่อ) ซึ่งทำการวิจัยเรื่องการใช้กระบวนการสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างเสริม ลักษณะนิสัยจิตสาธารณะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่ากระบวนการ สิ่งแวดล้อมศึกษาสามารถเสริมสร้างลักษณะนิสัยจิตสาธารณะของนักเรียนได้คือ มีความช่าง สังเกต ไม่เห็นแก่ตัว และรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม นักเรียนมีทักษะการมีส่วนร่วมใน กระบวนการทางสิ่งแวดล้อมคือ ทักษะการมีอิทธิพลต่อนโยบาย ทักษะการเป็นผู้ตัดสินใจหลัก และการเป็นผู้จัดทำนโยบาย ทักษะการสร้างความร่วมมือ ประนีประนอม และแสวงหาข้อตกลง ร่วมกัน และทักษะการจัดการความขัดแย้ง

3. ทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนเรื่อง การปฏิบัติตนเป็นคนดี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสตร์และวัฒนธรรม โดยใช้กรณี ตัวอย่างกับการสอนแบบปกติก่อนการทดลองไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจาก นักเรียนทั้งสอง กลุ่มมีพื้นฐานทางด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ที่ต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยและประเมินผลการใช้ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของกระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 1) ที่ พบปัญหาคุณภาพผู้เรียนต่ำ ในด้านความรู้ ทักษะ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ยังไม่เป็นที่น่า พอใจ และหลังการทดลองทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการ สอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง สูงกว่าการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง มีเรื่องราวกรณีตัวอย่างที่สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ของการสอนให้นักเรียนได้ศึกษาและมีกิจกรรมการสอนเป็นขั้นตอน ซึ่งแบ่ง ออกเป็น 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1)ขั้นเตรียม 2) ขั้นเสนอกรณีตัวอย่าง 3) ขั้นวิเคราะห์ 4) ขั้นสรุป และ 5) ขั้นประเมินผล ในการจัดกิจกรรมมีการแบ่งกลุ่มให้ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายระดมพลัง สมอง รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกรณีตัวอย่างที่ศึกษา เพื่อ ตัดสินใจหาแนวทางแก้ปัญหาและสรุปผลการอภิปรายของสมาชิกในกลุ่ม ส่งผลให้นักเรียนคิด เป็นแก้ปัญหาได้ เป็นแนวทางสู่การนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันของตนได้ ซึ่งการสอน

แบบปกติ มีขั้นตอนการสอน 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1. ช้้นแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ 2. ช้้นนำเข้าสู่บทเรียน 3. ช้้นปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ 4. ช้้นสรุป และ 5. ช้้นวัดประเมินผล ซึ่งแตกต่างจากการสอนแบบกรณีตัวอย่างที่มีขั้นตอนในการให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์ จึงอาจกล่าวได้ว่าการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง สามารถส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผลมากกว่าการสอนแบบปกติ ซึ่งสอดคล้องกับสาคูนธ์ สินธพานนท์ (2550, หน้า 142) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การสอนแบบศึกษากรณีตัวอย่าง เป็นการสอนที่มีการนำเอาสถานการณ์หรือปัญหาหรือใช้กรณีหรือเรื่องราวต่างๆที่เกิดขึ้นจริง หรืออาจจะเกิดขึ้นได้ในชีวิตจริงมาดัดแปลง เพื่อเป็นตัวอย่างให้ผู้เรียนได้ศึกษาวิเคราะห์ และมีการฝึกให้ผู้เรียนได้ทำความเข้าใจมองเห็นปัญหาอย่างแท้จริง และฝึกฝน หาทางแก้ไขปัญหานั้นๆ ผู้เรียนมีการอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน ตลอดจนการร่วมกันตัดสินใจเลือกแนวทางการแก้ปัญหาอย่างอิสระ นับว่าเป็นการฝึกผู้เรียนให้รู้จักการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผลและมีประสิทธิภาพ ซึ่งการจัดการเรียนการสอนดังกล่าวส่งผลให้นักเรียนเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ได้ดี ดังที่ ซาตรี เกิดธรรม (2545, หน้า 77 – 78) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการสอนแบบกรณีตัวอย่างไว้ว่าทำให้ผู้เรียนมีทักษะในการคิดพิจารณาเหตุการณ์ที่เรียนอย่างรอบคอบ อภิปรายปัญหาได้อย่างลึกซึ้ง มีหลักการ เหตุผล คุณธรรม และมองทิศทางแยกความคิดของตนเองได้ทะลุปรุโปร่ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรารัตน์ ศรี (2547, บทคัดย่อ) ที่ทำการวิจัย เปรียบเทียบการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่างกับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนที่เรียนวิชาจริยธรรมกับบุคคลด้วยการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง มีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) นักเรียนที่เรียนวิชาจริยธรรมกับบุคคล ด้วยการสอนตามคู่มือครู มีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) นักเรียนที่เรียนวิชาจริยธรรมกับบุคคลด้วยการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่างมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงกว่านักเรียน ที่เรียนด้วยการสอนตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. จิตสาคูณณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่างกับการสอนแบบปกติก่อนการทดลองไม่แตกต่าง อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผ่านมา ไม่มีการมุ่งปลูกฝังคุณธรรมด้านจิตสาคูณณะแก่ผู้เรียน และหลังการทดลองพบว่า จิตสาคูณณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง สูงกว่าการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปสมมติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า การสอนโดยใช้กรณีตัวอย่างมีขั้นตอนการสอนกรณีตัวอย่างที่เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม ให้ผู้เรียนได้ศึกษา และร่วมกันคิดตัดสินใจตลอดจนมีการสรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่ศึกษาทั้งผลดีของการปฏิบัติ และผลเสียของการไม่ปฏิบัติ สรุปเป็นแนวการปฏิบัติตนที่แสดงถึงการมีคุณธรรม มีจิตสาคูณณะตามแนววัตถุประสงค์ของเรื่องที่เรียน ซึ่งบุรชัย ศิริมหาสาคู (2547, หน้า 14) ได้กล่าวไว้ว่า “การสอนโดยใช้กรณีตัวอย่างเหมาะสมที่จะใช้

พัฒนาจริยธรรมของนักเรียน จะเห็นได้ว่า พระพุทธเจ้าซึ่งเป็นบรมครูของชาวโลก ทรงนิยมใช้การสอนกรณีตัวอย่าง เพราะมีนิทานชาดกต่างๆ ที่นำมาเล่ามากกว่า 500 เรื่อง จึงนับเป็นวิธีการสอนที่ได้ผลดีวิธีการหนึ่งมานานกว่า 2,500 ปีแล้ว” แต่การสอนแบบปกติไม่มีขั้นตอนการเสนอกรณีตัวอย่าง นักเรียนจะปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ตามเนื้อหาสาระวิชาเท่านั้น จึงทำให้นักเรียน ไม่เกิดการเรียนรู้และจดสำนึกในคุณธรรมที่จะนำมาใช้ในการดำเนินชีวิต รวมทั้งไม่มีความตระหนักแยกแยะสิ่งดี-เลว ที่พึงปฏิบัติได้ดีเท่าที่ควร สอดคล้องกับงานวิจัยของ มัลลิกา กาลกฤษณ์ (2546, บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเปรียบเทียบผลการใช้กรณีตัวอย่างกับการควบคุมตนเองที่มีต่อการอนุรักษ์สาธารณสุขสมบัติในโรงเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนมีพฤติกรรมการอนุรักษ์สาธารณสุขสมบัติในโรงเรียนดีขึ้น หลังจากได้รับการใช้กรณีตัวอย่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) นักเรียนมีพฤติกรรมการอนุรักษ์สาธารณสุขสมบัติในโรงเรียนดีขึ้น หลังจากได้รับการควบคุมตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) นักเรียนที่ได้รับการใช้กรณีตัวอย่างและนักเรียนที่ได้รับการใช้การควบคุมตนเอง มีพฤติกรรมการอนุรักษ์สาธารณสุขสมบัติในโรงเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ นันทวัฒน์ ชุนชี (2546, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการได้รับตัวแบบสัญลักษณ์ผ่านสื่อหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมกับเพศของนักเรียนที่มีต่อจิตสาธารณะและเพื่อเปรียบเทียบจิตสาธารณะของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับตัวแบบสัญลักษณ์ผ่านสื่อหนังสือเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมกับกลุ่มที่ไม่ได้รับตัวแบบตัวแบบสัญลักษณ์ผ่านสื่อหนังสือเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับตัวแบบสัญลักษณ์ ผ่านสื่อหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมจะมีจิตสาธารณะสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับตัวแบบสัญลักษณ์ ผ่านสื่อหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมอย่างมีนัยสำคัญที่ .05

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่เห็นว่าน่าจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้และการศึกษา ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ครูผู้สอน ผู้บริหาร และผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา ควรสนับสนุนให้มีจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการมีจิตสาธารณะไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้มีทักษะการคิดวิเคราะห์และการมีจิตสาธารณะอย่างยั่งยืน เพื่อสนองตอบต่อแนวการจัดการศึกษาของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 รวมทั้ง สนองแนวนโยบายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ต่อไป

1.2 วิธีการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง ครูผู้สอน ต้องเตรียมกรณีตัวอย่างที่สอดคล้องกับเนื้อหาที่จะสอน กรณีตัวอย่างที่เหมาะสมจะต้องมีสาระซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ รวมทั้งควรสอดแทรกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการปลูกฝังคุณธรรมให้มีเกิดขึ้นในตัวผู้เรียน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเกิดจิตสำนึกในการปฏิบัติตนเป็นผู้มีคุณธรรม มีจิตสาธารณะอย่างยั่งยืน

1.3 ควรมีการกำหนดเวลาให้เหมาะสม เพราะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับกรณีตัวอย่างที่ศึกษา เพื่อการตัดสินใจ หาแนวทางแก้ปัญหาและสรุปผลการอภิปรายของสมาชิกในกลุ่ม ต้องมีความละเอียดรอบคอบ และการใช้เวลาจะต้องมากน้อยแตกต่างกันไป ตามเนื้อหาและกิจกรรมที่ให้นักเรียนปฏิบัติ

1.4 การกำหนดกิจกรรมและข้อคำถามของครูผู้สอน สำหรับให้นักเรียนฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ต้องมีความละเอียดรอบคอบ และตรวจสอบว่าเป็นการถามและให้นักเรียนสรุปความที่เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนเกิดทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ได้ตรงประเด็นสอดคล้องกับเนื้อหาที่ทำการสอนในเรื่องนั้นๆ

1.5 ครูผู้สอนควรดูในเรื่องการแบ่งกลุ่มของนักเรียน โดยเน้นให้แต่ละกลุ่มมีความสามารถ และมีการแบ่งหน้าที่ในกลุ่มให้ชัดเจนรวมทั้งหมุนเวียนเปลี่ยนหน้าที่กันเพื่อให้ นักเรียนได้ทำหน้าที่สมาชิกกลุ่มได้ทุกหน้าที่ รวมทั้งเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนอ่อนได้มีบทบาทและมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน เพื่อเกิดทัศนคติที่ดีต่อการเรียน และปลูกฝังเรื่องความรักสามัคคีไปด้วยพร้อมๆกัน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยซึ่งนำวิธีสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง ไปใช้ในการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในระดับชั้นอื่นๆ เพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และการมีจิตสาธารณะ โดยปรับกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยซึ่งนำวิธีสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง ไปใช้ในการสอน เพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดรูปแบบต่างๆ โดยปรับกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระและวัยของผู้เรียน

2.3 ควรมีการทำวิจัยเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะและทักษะการคิดวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคอื่นๆ เปรียบเทียบกับการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง หรือการสอนแบบปกติ

2.4 ควรศึกษาตัวแปรอื่นๆบ้าง เช่น เจตคติต่อวิธีสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง

2.5 ควรมีการช่วยติดตามผล ความคงทนของจิตสาธารณะ และทักษะการคิดวิเคราะห์ในตัวผู้เรียน

2.6 ควรมีการทำวิจัยในลักษณะอื่นๆ บ้าง เช่น การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หรือการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี